

Sarkofagskeppet, Kristianstad

ID: 6995 · Bekræftet position

www.vragguiden.dk/vrag/6995

Position & Dybde

Kort ikke tilgængeligt

WGS84	Dybde (top)	Dybde (bund)
55:54,408N 14:18,233E	Ukendt	Ukendt
ED50	Stævnretning	Afstand til kyst
55:54,442N 14:18,304E	Ukendt	0,2 km

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1987:6511 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 15-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 55:54,408N 14:18,233E **Område:** Kristianstad, Skåne [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/debbfc31-7684-4302-b2fa-634c2a9646d0) ### Dansk sammendrag Sarkofagskeppet, også kaldet Sarkofagvraket, er et sejlskibsvrag på sandbund ved Spanska redde syd for Åhus, som antages at være forlist i 1761. Vraget er sandsynligvis 20–25 m langt og 5,5 m bredt og muligvis kravelbygget. Det har tætsiddende, kraftige spanter, cirka 0,35 m høje bordplanker og vægere; spanter og bundplanker er af sorteg. Håndsmedede nagler og søm, glasskår og omkring 20 store sten rager op af sandet. Ved vraget ligger mindst tre sarkofager med låg samt flere dele af sarkofager. En rig sagntradition knytter vraget til falske blus tændt af vragplyndrere og til en hollandsk, engelsk eller russisk prinsesse, som skulle være blevet myrdet af danskere efter at være nået i land, hvorefter hendes kostbare medgift i stenkister blev stjålet. Ifølge en variant var skibet briggen Bös, der kom fra England eller Rostock med den såkaldte Yngsjöprinsesse eller en hollandsk kvinde om bord. I Ripa fortælles det desuden, at en kaffekande af sølv blev bjærget og længe gik i arv lokalt. Vraget blev fundet i 1953 og genfundet af dykkere i 1958. Samme år bjærgede et dansk stenfiskerfartøj dele af lasten under rydning af sten i indsejlingen til Åhus. Den største kiste blev opstillet ved ruinen af Sankt Annas kapel, mens andre sarkofager kom til Yngsjö, Gotland og en af dykkerne. Mindst to var dog allerede hævet før 1958: én blev brugt som vandtrug i Ripa, og en anden stod omkring århundredskiftet ved en vandpumpe på Åhus torv, men skal senere være blevet indbygget i en kaj under havnens udvidelse. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Fartyglämning, troligen ca 20-25x5,5 m. Eventuellt kravellbyggt. Det har tätsittande, grova spant och ca 0,35 m h bord samt vägar. Spant och bottenplankor av svartek, handsmidda naglar, spikar, glasbitar och ett 20-tal stora stenar finns fortfarande på botten och sticker upp ur sanden. Åtminstone 3 sarkofager med lock samt flera sarkofagdelar finns kvar vid vraket. **Alternative navne:** - Sarkofagskeppet - Sarkofagvraket **Orientering:** Spanska redde, S om Åhus, S om Revhaken vid Äspet. **Placering:** Under vand **Tradition:** Till vraket har knutits en rik sägnflora, som berättar om vrakplundrars villoeldar och om en holländsk, engelsk eller rysk prinsessa som grymt mördats av danskar när hon nått stranden. Danskarna skulle också stulit hennes dyrbara hemgift, som förvarades i kistor av sten. Enligt en av sägnerna skulle vraket vara briggen Bös, som kommit från England eller Rostock med den s. k. Yngsjöprinsessan eller en holländsk kvinna ombord. I Ripa berättas att man bärgat en kaffekanna av silver från vraket, och att den länge gått i arv på orten. **Terræn:** Sand **Antikvarisk vurdering:** Fornlämning **Antikvarisk kommentar:** På den sarkofag som finns uppställd vid S:t Annas kapell finns stenhuggarmästarens initialer "F N" samt ett tecken. På de andra bärgade sarkofagerna finns kryss och tecken, ev. bomärken. Dessa har emellertid inte kunnat härledas. Sandstenen är gotländsk och kan ha brutits på Grötlingboudd. I samband med Kristianstads grundläggning och uppbyggnad fr.o.m. 1614 transporterades stora mängder gotländsk sandsten från Gotland, för att på redde utanför Åhus lastas över till prämar, som förde lasten uppför Helge å. Det är också troligt att stormän i trakten

skaffade gotländsk sandsten till sina byggen och sarkofager till sina familjegravkor. Vraket är förmodligen inte en pråm med tanke på byggnadsmaterialet av ek. Helge ås genombrott till Gropahålet i Yngsjö skall ha ägt rum 1775. Det grunduppfyllda farvattnet vid Landön var från 1500-talet en viktig hamn, som konkurrerade med Åhus och Sölvesborg. ****Begrundelse:**** Fartyget antas ha förlist 1761. På försättsbladet i en Bibel, som tryckts 1840 och tillhört en man i Yngsjö, finns en bild av ett fartyg och av stensarkofager på rätt position. Vad som förmodas vara en djupangivelse i fot finns även. Djupet stämmer med fyndplatsens djup. Bilden, som är från 1864, är förmodligen kopierad från ett äldre original, och bredvid skeppet står året 1761 angivet. Skeppet ser ut att vara av 1700-talstyp. Från skeppet går en streckad linje till stranden, där ett kors är rest. ****Anbefalet vurdering:**** Övrig kulturhistorisk lämning ****Aktualitet:**** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse ****Undersøgelsesstatus:**** Delundersøkt — 1946 försökte man lokalisera vraket från ytan men man fann det först 1953. Vraket återfanns sedan av dykare 1958. Ett danskt stenfiskefartyg som befann sig i området för att rensa infartsleden till Åhus från sten bärgade samma år delar av lasten. Den största kistan inköptes och placerades vid S:t Annas kapellruin. En annan sarkofag gick till VVS-firman Malmbergs i Yngsjö. Dess lock sprack senare till följd av frost. Dykaren som lokaliserat vraket behöll en sarkofag, och en annan transporterades till Gotland och placerades i Eke. Åtminstone två sarkofager har emellertid hämtats upp före 1958. Hos en lantbrukare i Ripa används en som vattenho för kreaturen. En annan stod vid sekelskiftet placerad på Åhus torg vid en vattenpump, men lär sedan ha infogats i en kaj i samband med utbyggnad av hamnen. 1968 ansökte två sportdykare om att undersöka och eventuellt bärga vraket, då de befarade att det inom snar framtid skulle försvinna i sanden. Ansökan avslogs. 1982 ansökte sportdykare om att få flytta lasten åt sidan för att slamsuga och dokumentera vraket. Ansökan avslogs. Viss arkivforskning utifrån bomärken och med utgångspunkt från lasten gjordes i ett försök att försöka identifiera och datera vraket. ****Skadestatus:**** Åverkan — Föremål och delar från vraket har bärgats vid ett flertal tillfällen. Bärgat före 1958: åtminstone 2 sarkofager, 1 kaffekanna av silver (osäker uppgift). Bärgat av ett danskt stenfiskefartyg 1958: 4 kompletta sarkofager i 12 delar samt ett par stencylindrar och 1 halvklot. Bärgat av sportdykare 1968: 1 ankare. Bärgat av sportdykare 1981: bitar av bordläggning och garnering av ek. ****Egenskaber:**** - Byggnadsteknik: Kravell - Framdrivning: Segel - Material: Trä ****Skriftlige kilder:**** - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - R Albin (red.) 1939. Handlingar ang Willands härad 2. - Rollof, Yngve. "Sarkofagskeppet vid Revhaven" särtryck ur "Kring Helge å" 1980 - 1981. - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Extern register: SjöMIS, Extern identitet: 822:003 ****Publiceret:**** 29-11-2021 ****Senest ændret:**** 29-11-2021 ****Registreringsgrundlag:**** Annat underlag ****Målemetode:**** Manuell inprickning ****Positionsfejlmargin:**** 10 m ****Indlæsningsusikkerhed:**** 10 m

Sidst rettet af: twm

Dato: 15-09-2026